

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Підприємництво та власний бізнес»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Міжнародні економічні відносини
Спеціальність:	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань:	29 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	Економічний
Мова навчання:	Українська
Розробники:	Лопашук І.А., доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н.
Профайл викладача:	https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/pid-torg-birj/pid-kolektyv-kafedry/lopashhuk-inna-afanasiyivna
Контактний тел.:	+380372584714
E-mail:	i.lopashchuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=184
Консультації	Згідно графіку

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Протягом періоду встановлення ринкових відносин в Україні ведуться дискусії щодо шляхів удосконалення функціонування соціально-економічного середовища. Основне місце серед них посідає проблема підприємництва, зокрема розвитку його малих і середніх форм. У країнах ЄС на малих підприємствах працює приблизно половина всього працездатного населення.

Посилення конкуренції у більшості галузей економіки України, прискорення політичних і соціальних змін обумовлює необхідність забезпечення підприємствами стійких ринкових позицій.

В умовах нестабільності зовнішнього середовища варто значну увагу приділяти питанням забезпечення своїх конкурентних позицій на ринку і виходу з кризових ситуацій. Серед факторів, що мають сприяти виходу вітчизняних підприємств з кризового становища, важлива роль належить підготовці спеціалістів для підприємницьких структур, підприємців та підвищення ролі бізнес-освіти.

Цілком зрозуміло, що успішне здійснення нового курсу соціально-економічної політики держави, проведення інституціональних перетворень, розвиток підприємництва та формування національного ринку неможливі без розробок у галузі економічної науки, обґрунтування закономірностей функціонування ринкового механізму та без належної спеціальної економічної підготовки відповідних працівників з проблем підприємництва.

2. Мета навчальної дисципліни - сформуванню системи базових знань у сфері підприємництва, розуміння концептуальних завдань функціонування підприємств різних типів в сучасних умовах, набуття вмінь та навичок ведення власного бізнесу, прийняття економічно обґрунтованих господарських рішень.

3. Пререквізити. Навчальна дисципліна «Підприємництво та власний бізнес» є обов'язковою дисципліною циклу дисциплін загальної підготовки та викладається студентам 2 року повної форми навчання в 3 семестрі загальним обсягом 150 годин (5 кредитів).

Засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям розуміння найважливіших аспектів науково-теоретичних засад сутності підприємництва як особливого виду діяльності, певного стилю і типу поведінки; загальних положень, принципів і методів підприємницького менеджменту, загальних умов підприємницької діяльності; сучасних форм господарювання виробничо-комерційних структур в умовах ринкових відносин; комплексного сприйняття та вирішення проблем, що виникають у діяльності підприємницьких структур для створення сприятливого бізнес-середовища та підвищення ефективності функціонування виробничо-господарських систем.

Для ефективного вивчення курсу «Підприємництво та власний бізнес» здобувачі вищої освіти вивчають його після курсу «Економічна теорія» та разом із «Менеджмент».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма: «Міжнародні економічні відносини») вивчення дисципліни сприяє формуванню:

Компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль I. Зміст підприємництва. Організаційно-правові форми малого і середнього бізнесу											
Тема 1. Зміст підприємництва. Місце підприємництва у суспільстві.	10	2	2	-	1	6	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Види підприємництва.	10	2	2	-		5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Організаційно-правові форми малого і середнього бізнесу.	10	2	2	-		6	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Зовнішнє середовище підприємництва.	10	2	2	-	1	6	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Етична і соціальна відповідальність власного бізнесу.	12	2	2	-		7	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Кар'єра у бізнесі. Бар'єри у діловій комунікації.	10	2	2	-		6	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Стратегія і тактика маніпулювання у бізнесі. Управління конфліктними ситуаціями.	10	2	2	-	1	5						
Разом за ЗМ I	72	14	14	-	3	41	-	-	-	-	-	-
Теми лекційних занять	Змістовий модуль II. Організація підприємницької діяльності. Власний бізнес.											
Тема 8. Підприємство, як форма організації підприємницької діяльності. Види підприємств.	12	2	2	-	1	7	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Процес створення власної справи. Характеристика його основних етапів.	14	4	4	-		6	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Планування підприємницької діяльності. Основи бізнес-планування.	12	2	2	-	1	7	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності.	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Державне регулювання та підтримка підприємництва.	10	2	2	-	1	6	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Підприємництво у міжнародному середовищі.	10	2	2			5	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Ефективність підприємницької діяльності.	10	2	2	-	1	5	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ II	78	16	16	-	4	42	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	30	30	-	7	83	-	-	-	-	-	-

5.2. Зміст завдань самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст підприємництва. Місце підприємництва у суспільстві.	6
2	Види підприємництва.	5
3	Організаційно-правові форми малого і середнього бізнесу.	6
4	Зовнішнє середовище підприємництва.	6
5	Етична і соціальна відповідальність власного бізнесу.	7
6	Кар'єра у бізнесі. Бар'єри у діловій комунікації.	6
7	Стратегія і тактика маніпулювання у бізнесі. Управління конфліктними ситуаціями.	5

8	Підприємство, як форма організації підприємницької діяльності. Види підприємств.	7
9	Процес створення власної справи. Характеристика його основних етапів.	6
10	Планування підприємницької діяльності. Основи бізнес-планування.	7
11	Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності.	6
12	Державне регулювання та підтримка підприємництва.	6
13	Підприємництво у міжнародному середовищі.	5
14	Ефективність підприємницької діяльності.	5

Самостійна робота студентів в рамках з дисципліни «Підприємництво та власний бізнес» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до семінарських занять, обговорення кейсових завдань, розгляд питань, які виносяться на самостійне вивчення, а також виконання дослідницького завдання (в індивідуальному чи командному форматі) по кожному змістовому модулю. Зміст завдання полягає в необхідності підготувати одну презентацію-відповідь на обране питання із запропонованого студентам переліку (разом не менш, ніж дві презентації, протягом двох модулів вивчення дисципліни). За кожен презентацію, в якій викладено обґрунтовану думку, студент може отримати до 10 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення, неактуальна інформація. Загалом результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні або лабораторні роботи)

МО3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо)

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Методи оцінювання

МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

МО5 – презентації результатів виконання завдань

МО6 – оцінювання завдань лабораторних робіт

МО7 – підсумковий контроль – екзамен

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком консультацій викладача. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, переведення на індивідуальний графік з різних причин) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені

затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи. Студенти мають свідомо дотримуватися правил академічної доброчесності, викладених у Положенні «Про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPI_/view).

Критерії оцінювання. Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожен модуль (опитування, тестування, розв'язання практичних та ситуаційних завдань), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 3 бали. Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу: МКР 1 - 9 балів; МКР 2 – 6 балів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																Екзамен	Сума балів
Денна форма навчання																	
Змістовий модуль I								Змістовий модуль II									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МКР	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	МКР	40	100
3	3	3	3	3	3	3	9	3	6	3	3	3	3	3	6		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Андросова Т. В., Чернишова Л. О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю : навч. посібник у структурно-логічних схемах. Харків : ХДУХТ, 2019. 202 с.
2. Антонюк Д. А. Підприємництво в сучасних умовах розвитку України : наук.-практ. посіб. Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 409 с.
3. Варналій З.С., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Білик Р. Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
4. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність: підручник; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС Україна, 2019. 499 с.
5. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
6. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Методичний підхід до управління змінами в діяльності суб'єктів підприємництва. Економіка розвитку. Харків: 2017. №3(83). С. 59-66.
7. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Морока Д.М. Особливості та пріоритети інноваційного розвитку підприємницьких структур в сучасних мінливих умовах. Економічний простір, 2021. № 175. С. 52-58.
8. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
9. Grynko, T., Lisovets, A. Вплив пандемії COVID-19 на конкурентоспроможність підприємств. IV International Scientific and Practical Conference Recent Scientific Investigation, 11-12 of December, 2021, Oslo, Norway. С. 15-18.
10. Етика бізнесу: навч. посіб. [І.В. Сушик, О.Г. Сушик, Я.М. Мартинюк, В.В. Вісин.] Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.
11. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посібник [О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О.Д. Панова]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 120 с
12. Калина А. В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні. К. : Патерик, 2014. 498 с.
13. Козирєва О.В., Глебова Н.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Харків: НФаУ, 2020. 172с.
14. Козловський В. О., Лесько О. Й. Виробниче та комерційне підприємництво : навч. посіб. Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2018. 153 с.
15. Кравчук І.П., Попадюк О.В., Лопашук І.А. Європейський досвід побудови мережевої економіки та напрямки її розвитку в Україні. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том 3. № 3. С. 164-174. URL:<https://drive.google.com/file/d/1051-ZsJ6oiUI0sjjfwYGc85PZlVzfNY9/view>
16. Лопашук І.А. Актуалізація соціального вектору функціонування підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7627>
17. Лопашук І.А. Проблеми сучасного розвитку малого підприємництва в сфері торгівлі. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2019. Вип. II (74). Економічні науки - 220 с. URL:<https://drive.google.com/file/d/1jCKsknTUKY3ncydWefL76l6upl7YDAjF/view>
18. Лопашук І.А. Research of financial capacity of the insurance company. *Фінансові дослідження*. 2019. №1(6). URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2 S21P03=FILE=&2 S21STR=find 20 19 1 12

19. Лопашук І.А., Мацюк Н.О. Теоретичні засади комплексного підходу до моделювання комерційної діяльності підприємств оптової торгівлі. *Modern Economics*. 2019. №18 (2019). С. 85-92. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/18-2019/Lopashchuk.pdf>
20. Мельник Л. Г. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. Суми: Університетська книга, 2018. 572 с.
21. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 61 с.
22. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнескультури : навч. пос. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с.
23. Попович Н.М., Лопашук І.А. Розвиток та функціонування кластерного руху в Україні та світі. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2021. Випуск 834. Економіка. С.19-22. URL :<https://econom.chnu.edu.ua/journal/index.php/ecovis/article/view/163/121>
24. Сментина Н. В. Економіка та організація підприємницької діяльності : навч. посіб. Одес. нац. екон. ун-т. Київ : 2019. 320 с.
25. Шаповалова Т. В. Соціальне підприємництво – шлях до створення інноваційного бізнесу: навч. посіб. Київ : Друк. двір Олега Федорова, 2018. 171 с.
26. Юрко І. В. Торговельне підприємництво : навчальний посібник . МОН України, Вищий навч. заклад Укоопспілки «Полтавський ун-т економіки і торгівлі». Київ : Центр учбової літератури, 2018. 231 с.
27. Dubyna, M., Zhavoronok, A., Kudlaieva, N. & Lopashchuk, I. (2021). Transformation of Household Credit Behavior in the Conditions of Digitalization of the Financial Services Market. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, Special issue 2021, 195-200. URL:http://www.qjie.ir/article_677835.html
28. Dubyna, M., Popelo, O., Zhavoronok, A., Lopashchuk, I., Fedyshyn, M. Development of the credit market of Ukraine under macroeconomic instability. *Public and Municipal Finance*, 2023, 12(1), pp. 33–47 URL:<https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/public-and-municipal-finance/issue-428/development-of-the-credit-market-of-ukraine-under-macroeconomic-instability> (**Scopus**).
29. . Zybareva, O., Verbivska, L., Lopashchuk, I., Kalaman, O., Derkach, T., Smentyna, T. (2019). Strategically-Oriented Enterprise Management through Information Systems. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. Vo. 8, Issue 2, pp. 3014-3017. (**Scopus**). URL:<https://www.ijrte.org/wp-content/uploads/papers/v8i2/B2900078219.pdf>.
30. Pinchuk, V; Shaposhnykova, I; Kuvakin, S; Kozak, K; Popova, L; **Lopashchuk, I** (2022) Corruption Risks in the System of Providing Economic Security of the State *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.22 No.1, January 2022, pp.69-76 URL:http://paper.ijcsns.org/07_book/202201/20220111.pdf (**Web of science**)
31. Polishchuk, Y., Kornyluk, A., Lopashchuk, I., Pinchuk, A. SMEs debt financing in the EU: On the eve of the coronacrisis (2020) *Banks and Bank Systems*, 15 (3), pp. 81-94. (**Scopus**). URL:<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85091817846&doi=10.21511%2fbbs.15%283%29.2020.08&origin=inward&txGid=d8c825c941889c589f8313014505f49c>

9. Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України: прийнятий Верховною Радою України 16.01.2003 р. № 436-IV. Редакція від 06.11.2014 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15/ed20141106> (дата звернення 30.08.2023).
2. Податковий кодекс України : прийнятий Верховною Радою України 02.12.2010 р. № 2755-VI. Редакція від 08.11.2014 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20141108> (дата звернення 30.08.2023).
3. Про захист економічної конкуренції: Закон України; прийнятий Верховною Радою України 11 січ. 2001 р. № 2210-III. Редакція від 11.08.201 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/406-18/ed20130704> (дата звернення 30.08.2023).

4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України; прийнятий Верховною Радою УРСР 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. Редакція від 26.10.2014 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12/ed20141026> (дата звернення 30.08.2023).
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України; прийнятий Верховною Радою України 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. Редакція від 06.11.2014 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12/ed20141106> (дата звернення 30.08.2022).
6. Національні стандарти бухгалтерського обліку: Закон України 1999, N 40, ст. 365(зі змін. та допов.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14> (дата звернення 30.08.2023).
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.08.99. (зі змін. та допов.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14> (дата звернення 30.08.2023).
8. Про господарські товариства: Закон України № 1576-ХІІ від 19.09.1991 (зі змінами та допов.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення 30.08.2023).
9. Про захист прав споживачів: Закон України № 1023-ХІІ від 12.05.1991 (зі змін. та допов.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1023-12> (дата звернення 30.08.2022).
10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.91. (зі змін. та допов.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 30.08.2023).
11. Про лізинг: Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР(зі змін. та допов.). URL: <http://www.uazakon.com/document/spart73/inx73284.htm> (дата звернення 30.08.2023).